

NEWSLETTER

institut
VÁCLAVA
KLAUSE

Jiří Weigl:

Edvard Beneš – 130 let od narození

Václav Klaus:

Koncert velmocí tu dávno je

Otázka IVK:

Co hodláte dělat proti uzákonění adopcí osobami stejného pohlaví?

(Petr Fiala, Ladislav Jaki, Petr Jurčík, Michal Semín, Petr Hájek)

Zápis z Hovorů na Hanspaulce

Edvard Beneš – 130 let od narození

Jiří Weigl

výkonný ředitel Institutu Václava Klause

Prezident Edvard Beneš, od jehož narození uplyne letos 28. května 130 let, je nepochybně jednou z nejvýznamnějších postav naší moderní historie. Byl aktérem všech klíčových historických událostí první poloviny dvacátého století a svými rozhodnutími zásadně a více než kdokoliv jiný ovlivnil naši zemi až do současnosti.

Trvalá zásluha

Zatímco T. G. Masaryk, první prezident ČSR, obratně převzal aureolu fotogenického stáříčkého mocnáře a jako tatíček osvoboditel, filozof a humanista, který se slovy zákona „zasloužil o stát“, se jako symbolická ikona a nezpochybnitelná autorita vznášel nad první republikou s jejími národnostními a sociálními problémy, skandály a závěrečným zhroucením a do dnešních dnů zůstává neotřesitelným ideálem naší státnosti, měl Edvard Beneš, jeho nástupce, osud daleko pohnutější. Po sto třiceti letech od svého narození je v naší společnosti převážně vnímán sice jako významný státník, ale jako ten, který v rozhodujících chvílích selhal a kapituloval před totalitami, nejprve nacistickou a poté komunistickou.

Význam Beneše pro vznik a přežití moderního českého státu až do dnešních dnů je zcela zásadní.

Tento zploštělý a zkreslený pohled na Benešovu osobu je nezbytné změnit. Význam Beneše pro vznik a přežití moderního českého státu až do dnešních dnů je zcela zásadní. Není pravdou, že nejvýznamnějšími událostmi, jimiž se Edvard Beneš zapsal do dějin, jsou kapitulace před Mnichovskou dohodou a o téměř deset let později přijetí demise nekomunistických ministrů ve vládní krizi února 1948, které umožnilo legálně nastolit komunistickou totalitu.

V obou těchto případech to sice byla porážka československé demokracie i osobní porážka jejího nejvyššího představitele –

prezidenta Beneše. V obou případech však šlo o porážku dočasnou. Trvalé byly jiné Benešovy činy – prosazení vzniku Československa po první světové válce a jeho obnova radikálními metodami po světové válce druhé. Díky nim můžeme i dnes být samostatným státem, jehož vnitřní stabilita není v ohrožení a který může rozvíjet přátelské vztahy se všemi sousedy.

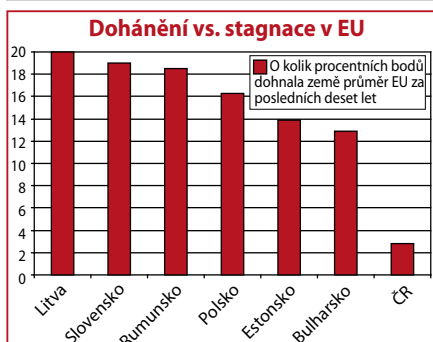
Benešovi se podařilo prosazení vzniku Československa po první světové válce a jeho obnovení radikálními metodami po světové válce druhé.

Toto jako bychom si v souvislosti s Benešem nechtěli uvědomit. Stále mu vyčítáme, že po Mnichově nevydal rozkaz ke ztracenému boji za stát, který třetina jeho obyvatel nechtěla, a proto bránit nešel. Odmítáme si přiznat, že idealizovaná Masarykova první republika byla umělý slepenec, který po celou dobu, nejen po nástupu Hitlera, žil německým problémem a byl jím latentně ohrožován. Jeho řešení přitom neexistovalo. Pro Němce i sousední Německo bylo postavení menšiny v Čechy vedeném státě dlouhodobě nepřijatelné. Dnešní úvahy o „zemském“ pojetí občanství či švýcarském modelu soužití, který prý měl být uplatněn, jsou nesmyslné. To vše vyloučil předchozí historický vývoj a antagonistický nacionalismus, který právě na našem území měl velmi vyhrcovanou podobu více než sto let.

Německý problém

Mnichov nebyl jenom projevem zbabělé hlouposti západních velmocí ve vztahu k Hitlerovi. Byl současně velmi racionálním postojem málo zainteresovaných zemí, které nechtějí bojovat za to, aby jeden malý národ mohl vládnout nad menšinou jiného národa, která si to nepřeje. Že byl jejich partnerem Hitler, bylo pro nás štěstí v neštěstí. Jeho extrémistická politika a pozdější nezměrné zločiny umožnily v relativně krátké době vše anulovat a situaci radikálně vyřešit. Představme si však, že na německé straně by v Mnichově tehdy nestál Hitler, ale nějaký konvenčnější politik, jenž

KVĚTNOVÝ GRAF IVK

Institut Václava Klause o.p.s.

Šárecká 29
160 00 Praha 6
e-mail: office@institutvk.cz
www.institutvk.cz

IVK – Newsletter
Institut Václava Klause
Registrace MK ČR E 11024
Periodicita: měsíčník
Datum vydání: 21. 5. 2014

by se později nestal symbolem zla, potom by oddělení našeho pohraničí bylo nevratné. O tom svědčí ostatně i obtíže, které měl s prosazením nulity Mnichovské dohody za války Beneš v Británii.

**Sedmdesát let existence
Československa bylo naplněno
hledáním alternativy a opory před
nepřátelsky naladěným sousedstvím.
Edvard Beneš byl zosobněním
takového neúspěšného hledání.**

Německý problém, táhnoucí se od vzniku Československa, však určoval i poválečnou situaci. Na jedné straně snaha o odčinění Mnichova vehnala Beneše do náruče Stalinovi, na druhé straně nacistické plány na likvidaci českého národa a jejich válečné zločiny vytvořily atmosféru, která pokračování česko-německé koexistence vyloučila, ale v níž bylo možné radikálně vyřešit vnitřní poměry v republice. Toho Beneš využil, neboť pochopil, že bez odsunu Němců může český stát dlouhodobě přežít pouze v hranicích a de facto i postavení protektorátu. Proto byl v Benešově pojetí odsun Němců klíčovým krokem, který měl český stát navždy zajistit a zbavit jej neloajální nepřátelské menšiny a dát mu stabilitu a trvalou územní integritu v historických hranicích. Toto vše tento drastický krok sku-

tečně za vysokou a dlouhodobou lidskou, morální i ekonomickou cenu přinesl, současně však historický vztahový příkop s německým světem na dlouhá desetiletí ještě více prohloubil. Také tím pozbyla původní smysl například účelová česko-slovenská konstrukce uměle posilující českou většinu ve státě. I to mělo později přinést své důsledky.

Životní úspěch

Po tisíc let byly české země součástí německého světa jako jeho slovanská enkláva. Obnovením své moderní státnosti se z tohoto přirozeného a tradičního prostředí český stát vymkl. Sedmdesát let existence Československa bylo naplněno hledáním alternativy a opory před nepřátelsky naladěným sousedstvím. Edvard Beneš byl zosobněním takového neúspěšného hledání. Nejprve selhal jeho pokus opřít existenci a bezpečnost nového státu o Francii, poté mu bylo souzeno zažít přeměnu společenství se Sovětským svazem ve vazalství, které trvalo čtyřicet let.

Na Edvarda Beneše svádíme selhání národní i společenské. Bojovat s okupací mohli v odboji všichni, přesto tak neučinili, a komunisté měli v roce 1948 výrazně většinou podporu. To si dodnes nechceme přiznat. Beneš svůj národ znal.

Přesto však můžeme s odstupem času říci, že Edvard Beneš ve svém životě uspěl. Jeho

dílo žije. Samostatný český stát, o jehož vznik se zasloužil a který byl ještě před sto lety i v českém prostředí nepředstavitelný, úspěšně přežil nejtěžší historické zkoušky, je pevný a stabilní a mezinárodně zakotvený. Demokratická tradice, kterou mu Beneš s Masarykem dali do vínku, se ukázala jako hluboká a nevykořenitelná. Totality, s nimiž prohrával, zkrachovaly.

**Edvard Beneš ve svém životě uspěl.
Jeho dílo žije. Samostatný český stát,
o jehož vznik se zasloužil a který
byl ještě před sto lety i v českém
prostředí nepředstavitelný, úspěšně
přežil nejtěžší historické zkoušky,
je pevný a stabilní a mezinárodně
zakotvený.**

Potvrzuje to i fakt, že poprvé v moderních dějinách již není pro náš stát určující strach z Německa a marná snaha cestou společenství s jinými velmocemi změnit své geopolitické postavení. Poprvé můžeme být bez fatálních obav největšími partnery a spojenci Německa. Není to pouze tím, že dnešní Německo je demokratické a poučné. Je to především tím, že Česká republika je pevná, homogenní a nezpochybnitelná. Na tom má právě Edvard Beneš velkou zásluhu. ■

NOVINKY

IVK nabízí knihu **Stanislavy Janáčkové „Peripetie české ekonomiky a měny, aneb nedejme si vnutit euro“** (2014). Autorka zkoumá úlohou koruny při zrodu tržní ekonomiky v ČR, všímá si osudů koruny v momentu rozpadu ČSR, zabývá se korunou v post-transformační fázi, zejména měnovou krizí roku 1997 a cílováním inflace. Dostává se až k otázce naší přípravy na vstup do EU a k závazku přijmout euro. To ji vede k debatě o finanční krizi a o krizi eurozóny a hlavně o problémech dnes stagnující české ekonomiky. Předmluvu napsal **Václav Klaus**.

108 stran, 100 Kč.

IVK nabízí knihu **Tomáše Břicháčka „Unie blízka i vzdálená“** (2014). Evropská unie je blízka a všudypřítomná, pokud jde o působení na naše životy, ale zároveň je i vzdálená, pokud jde o možnost občanů podílet se v ní na politickém rozhodování. Na této dichotomii staví Tomáš Břicháček svou knihu nejen názvem, ale celkovou stavbou a argumentací. První část knihy vysvětluje, co chápe autor „unii blízkou“. Druhá část načrtává „unii vzdálenou“. Třetí část diskutuje aktuální otázky. Vynikající příspěvek k výročí deseti letům členství ČR v EU.

198 stran, 100 Kč.

objednávky na: www.cepin.cz, e-mail: cep@cepin.cz

Koncert velmocí tu dávno je*

Václav Klaus

Současnou Evropu kritizujete jako superstát, jehož existenci vůbec není proč slavit. Co by tu ale mělo nebo mohlo – v kostce – být jiného?

Nekritizují Evropu, to mě vždy velice zabolí, když něco takového slyším. Evropa je geografická, civilizační a kulturní entita a tu bych si kritizovat nedovolil. Kritizují lidmi utvořené společenství, které se dobralo k dnešnímu názvu Evropská unie. Ten rozdíl mezi Evropou a Evropskou unií považují za naprosto zásadní.

Jak by tedy podle vás měla vypadat Evropská unie?

Mělo by jít o liberální uskupení, a to po všech stránkách. V žádném případě by neměla likvidovat základní entitu, která náš kontinent charakterizuje už několik století, tedy národní stát či stát vzniklý kolem jednoho národa. Evropa by měla zůstat místem, kde dominuje demokracie a politika a ne postdemokracie a postpolitika. To by ovšem znamenalo radikální transformaci.

Jak ale chcete k takové transformaci dospět? Podporou nějaké politické strany, nebo snad tlakem na referendum?

Mechanismus takové změny je obtížný právě díky nedemokratickému charakteru EU. Standardní kroky používané po staletí jsou téměř vyloučeny. Ani s oním evropským demosem, evropským lidem se nedá zacházet standardním způsobem. Změna musí začít někde úplně jinde a daleko skromněji, vše se musí dělat s vědomím, že se jedná o běh na dlouhou trať.

Vidíte v Evropské unii vůbec nějakou politickou sílu, která by měla šanci takovou změnu prosadit?

Dnes ji nevidím a není to náhodné, není po ní dosud poptávka. Lidé jsou ještě obloženými eu-ovskou propagandou a vážnost situace si neuvědomují. Nevím, zda k jejich probuzení bude stačit nějaká chytrá politická strana a charismatický lídr. Pokud ještě stále mají na to, aby mohli jezdit na Kanárské ostrovy a na Malorku, tak žádná změna nenastane.

A co takoví lidé jako Nigel Farage ve Velké Británii nebo Richard Sulík na Slovensku? Ani ti nejsou ti praví?

Ale ano, jsou, stejně jako Alternativa pro Německo či řada dalších jmen, které můžeme doplnit....

Co například Marine Le Penová, která možná získá ve Francii silnější postavení? Tvrdí například, že Evropu nechá padnout.

Nepochybně jde o člověka, který se na Evropu dívá kriticky a otevřenými očima. Nikdy jsem ji ale neviděl a nikdy s ní nemluvil. O nuancích jejich názorů toho moc nevím, ale zdá se mi, že je trochu nespravedlivě ztotožňována s dědictvím svého otce. Na první pohled je jasné, že to není totéž. Problémem je, že všechny tyto osobnosti a strany jsou velice odlišné. Mají jiné priority a občas tvrdí i věci, které jiní z této skupiny nikdy neskousnou. A tak nevidím žádnou možnost jejich integrace. Nicméně mě řada z nich žádala, abych se chopil jakési organizace, která by tyto strany zastřešila. Abych tu v Praze před evropskými volbami uspořádal velkou konferenci.

K ní ale zjevně nedojde....

Dovedete si představit ty výkřiky našich prounijních médií? Navíc jsem si uvědomil, že bych těmto politikům začal některé jejich názory rozmlouvat. Nečetl jsem nic od paní Le Penové, ale znám některé texty od Geerda Wilderse. Jeho hodnocení Evropské unie a jejich institucí je naprosto totožné s tím, co říkám já. Ale musel bych mu vytykat právě ten jeho názor na islám.

Není ale právě jejich xenofobie i jejich základní slabinou?

Určitě. Zrovna pana Wilderse jsem se ptal, proč tak špatně mluví o islámu a ne o islamismu, tedy o ideologii, která zneužívá toto náboženství k něčemu úplně jinému. Trochu mě zklamalo, že žádný rozdíl neviděl. I když chápu, že v Nizozemsku nebo třeba ve Švýcarsku hrají imigranti úplně jinou roli než v České republice, v níž v důsledku komunismu zůstává podíl lidí narozených někde jinde relativně malý.

Proč i hlavní evropské strany v čele s Martinem Schulzem a Jean-Claudem Junckerem, kandidáty na příštího předsedu Evropské komise začínají hovořit o demokratickém deficitu a o tom, že by se rozhodování mělo více přesunout na národní úroveň?

Cítí, že podpora federalizace EU mezi lidmi klesá. A hlavně jde o volební výkřiky, kterými chtějí získat ještě pár dalších hlasů. Část evropského socialistického hnutí byla vždy protiintegrační a stejně tak i část křesťanských demokratů. I tak je ještě mezi oběma zmíněnými politiky velký rozdíl. Pan Juncker je ještě stále demokrat, o socialistovi Schulzovi bych to neřekl.

Nemáte strach, že když tu nebude federalizovaná či centralizovaná Evropa, tak se vrátí klasický koncert velmocí? Ten – přesně před sto lety – přerostl v první světovou válku.

Žádné lidmi vytvořené uspořádání není ideální. Jde o to, zda je alespoň trochu únosné a funkční. Já jsem pro něco jiného. Už před lety jsem přišel se zkratkou OES, tedy s Organizací evropských států. S důrazem na slova „organizace“ a „států“. Zásadně odmítám federální princip. Ať si je federální Německo nebo Rakousko, ale Evropa taková být nemůže. A centralizovaná? Pro nás, kdo jsme zažili komunismus jako dospělí lidé, pro nás toto slovo má tak děsivou konotaci, že s něčím takovým nikdy nemůžeme souhlasit. Takže bavme se nejdříve o myšlenku Organizace evropských států a někdy v budoucnu, v klidnější době, o tom, jaké atributy by měla mít. Rozhodně ji nelze redukovat na zónu volného obchodu a na ekonomické aspekty.

A co koncert velmocí a dominance velkých zemí?

Když se ptáte, zda něco takového hrozí, tak to moc nechápu. Takový koncert a dominance velkých tu přece dávno je. Nikdy dřív nebyla pozice malých evropských zemí tak slabá. Lisabonská smlouva je přece kanonizované ztělesnění takového koncer-

Předplatné na rok 2014

institut
VÁCLAVA
KLAUSE

Předplatné IVK zahrnuje pravidelný newsletter, sborníky a ostatní publikace, pozvánky na semináře.

Základní cena předplatného je 660 Kč.

Studentské předplatné 330 Kč.

predplatne@institutvk.cz

* Rozhovor Václava Klause pro časopis Ekonom, 30. dubna 2014.

tu. Pokud si někdo něco takového spojuje s Metternichem a rokem 1814, tak je to mystifikace. Koncert dnes předvádějí Německo s Francií s jistým statováním Velké Británie, která neví, co má dělat. Dokonale v něm hrály zejména Angela Merkelová a Nicolas Sarkozy.

Jedno Evropské unii upřít nelze: po dobu její existence se na kontinentě nebojovalo. Nebo alespoň ne v rozsahu, v jakém to dříve bývalo běžné.

To je fatální omyl. Myšlenka, že Evropská unie je mírový projekt, se mohu jen usmát. Jestli něco na našem kontinentě zabránilo válkám, tak to byl hrozivý dopad druhé světové války a z ní vyplývající poučení, například vznik NATO. Navíc si ale myslím, že unie je dost konfrontační, a to v mnoha aspektech, i když našťáště nejde o válku. Margareta Thatcherová měla pravdu, když odmítala maastrichtskou dohodu slovy, že teprve ta vyvolá války v Evropě. A já to cítím jako velkou hrozbu. Stačí, že žijeme ve světě mnoha intervencí. Ne sice vojenských, ale regulačně-legislativních. Jsme jimi doslova bombardováni. A nedej bůh, aby to přerůstalo v nějaké jiné intervence.

Když mluvíme o bojích a intervencích, dostáváme se k Ukrajině. Z vašich výroků se zdá, že se stavíte spíše na stranu Ruska než toho, co zní z oficiální Evropy a USA.

Taková slova považují téměř za osobní urážku a prosím, aby se už neopakovala. Jde o elementární obranu pravdy a rozumu a s Ruskem to nemá nic společného. Nijak ho nehájím a ani slovem jsem nic takového neřekl. Pouze jsem vyslovil domněnku, že se Rusko ani prezident Vladimir Putin z vývoje na Ukrajině nemohou radovat. To že jim někdo jako na talíři nabízí Krym, tak to asi nelze odmítnout. Ale aby se z toho radovali za cenu, kterou za to ve světě platí, tak to by museli být

blázni, což v žádném případě nejsou. Jsem ale zděšen ztrátou racionálního uvažování v západní Evropě i v USA a bohužel i mezi našimi politiky.

A Ukrajina?

Velice bych rozlišoval vznik problému od toho, jaké to bude mít dopady. Při tom prvním si jako intelektuál mohu dovolit vyslovovat hypotézy a čekat, zda je fakta potvrdí. K tomu teď nechci mnoho dodávat, spolu s Jiřím Weiglem jsme o tom napsali 25 stránkový text, který si každý může přečíst na webu našeho institutu. Jenom si nemyslím, že by to vše svojí intervencí vyvolalo Rusko. Daleko více mě ale zajímají dopady na Evropu a na nás, protože jako každá jiná krizová situace bude i tato zneužita. K radikální akceleraci evropské integrace, k likvidaci jednotlivých států ve prospěch unijního celku, k další ztrátě demokracie a k omezení jednoho ze základních práv: svobody projevu a práva na vlastní názor. To je hrozný výsledek, který nás povede do budoucnosti, která se bude v mnohém blížit naší nešťastné minulosti. To nám byl opravdu čert dlužen.

Současná Evropa a Spojené státy tvrdí, že mají právo šířit svou představu o životě i do jiných zemí. S tím ale asi nebudete souhlasit...

S tímto názorem nesouhlasím zcela zásadně. Podobné pokusy už mnohokrát zkrachovaly: v Iráku, v Jugoslávii, v Sýrii, v Afghánistánu. Zkrachovaly v celém arabském světě. Rozbouření arabského světa je založeno na této totálně mylné doktríně šíření demokracie nebo exportu revolucí. Kdo si prožil komunismus, a tím myslím doopravdy prožil, ne že o tom pouze četl v knížkách nebo se díval na barvotiskové filmy pana Hřebejka, kdo komunismu trochu rozumí, tak tento názor nemůže zastávat.

Říkáte, že „koncert velmocí“ už v Evropě funguje. Pokud by došlo k „rozvolnění“ Evropské

unie, nemůže se stát, že se německá dominance, která je z ekonomického pohledu nezpochybnitelná už dnes, začne přelévat také do zahraničně-politické sféry?

Německá dominance tady je a zůstane. Existovala vždycky a byla oslabena jen tím, že Německo dvakrát vyvolalo světovou válku a muselo zůstat určitou dobu „příkrčené“. Teď jde o to, zda se v Evropě vytvoří mechanismy, které tuto dominanci budou blokovat, anebo ji naopak rozvíjet. Lisabonská smlouva je de facto německou smlouvou. Jen shodou okolností se nestihla dokončit za německého předsednictví v unii, sklouzla do předsednictví portugalského, a proto dostala tu naprosto zavádějící značku Lisabonská. Ale je to německá smlouva o německé dominanci v Evropě. Čili to bylo naopak – Evropská unie německou dominanci neoslabil, ale naopak posílila.

Jak se tato dominance projevuje?

Myslím, že je to evidentní každý den v tisíci věcech. Některé politiky a novináře popudily mé výroky, když jsem říkal, že velké země na zasedáních Evropské unie neposlouchají malé země. Tvrdili, že velké země neposlouchaly jen mě. To je legrační. Nesčíselněkrát jsem zažil situaci, kdy probíhala debata, německá kancléřka Merkelová kývla na tehdejšího francouzského prezidenta Sarkozyho, oba odešli někam za dveře, kde zůstali dvacet třicet minut, aniž by tušili, co se zatím v sále odehrává. Pak se vrátili a oznámili, že mají ten a ten návrh na závěrečné usnesení. Toho jsem byl svědkem x-krát. Víím, že například dnešní premiér Bohuslav Sobotka říká, že to není pravda, že je česká delegace důležitá. Ale tím si pouze zvyšuje sebedůležitost.

Dobře, ale nebude bez centrálních či federálních evropských institucí situace ještě horší?

Nechci a nenavrhuji totálně rozbitou a neorganizovanou Evropu. Navrhuji Evropu ▶

NABÍZÍME

Institut Václava Klause nabízí publikaci č.9/2014 „**IVK v roce prvním**“, která přináší výběr textů za poslední rok z pera spolupracovníků Institutu Václava Klause. Jde o příspěvky dotýkající se domácí politiky, Evropské unie a eurozóny, zahraniční politiky a ekonomiky. Nechybí ani recenze ani ostatní texty a projevy. Předmluvu ke sborníku napsal **Jiří Weigl**.

205 stran, 100 Kč.

objednávky na:
www.cepin.cz, e-mail: cep@cepin.cz

s nějakou organizací, které zjednodušeně dávám zkratku OES – Organizace evropských států. Necht' se v rámci této OES domluví sada pravidel slušného chování vůči druhým státům včetně podmínek a trestů za porušení těchto pravidel.

Ve vaší poslední knize tvrdíte, že by Evropa neměla podceňovat některé regiony – třeba Asii na východě, nad kterými občas ohrnuje nos. Přitom je ale oproti nim „lenivá“. Má podle vás Evropa už to nejlépeší za sebou?

Určitě má. Skutečnost, že se Evropa dostala na druhou kolej a je málo zajímavá pro opravdu dominantní regiony světa, to je evidentní. Asijské či latinskoamerické „vlak“ jedou rychleji než „vlak“ evropský, a že nás začnou rychle předjíždět, je naprosto evidentní. Nechci se dopouštět zemanovských prognostik a předvídat, kdy k tomu dojde. Ale stane se to.

Tyto „vlak“ mají v čele čínskou lokomotivu, pokud budeme mluvit dále obrazně. Ale Čína je přece země, kde vládne komunistická strana, ekonomika je silně regulovaná, existuje tam rozsáhlý státní sektor... Čím to, že se Čína tak daří?

To je téma na samostatný rozhovor. Nicméně považuji za mystifikaci tvrzení, že Čína je zemí, která za posledních čtyřicet let změnila pouze svou ekonomiku. Zásadní systémové změny rozhodně zasáhly daleko více oblastí lidského života. Zastavila se – z našeho pohledu samozřejmě nepříjemně – před politickým pluralismem, to je jasné. Ale tvrdit, že je Čína zkoratělá země, kde se vůbec nic nemění, to je mimo realitu. Nepokládám se za znalce Číny, ale tamní změna, transformace společnosti, je veliká. Navíc plně souhlasím s Miltonem Friedmanem, který byl velký liberál a trval na tom, že ekonomická svoboda nevyhnutelně vede i ke svobodě politické. A že je to pouze otázka času. Této tezi také důvěřuji.

Evropě předpovídáte nepřilíš optimistickou budoucnost, co se ekonomiky týče. Jedním z důvodů je její ekonomicko-sociální model. Do jaké míry je podle vás tento model „jednosměrný“? Je reálné, že by se lidé v Evropě byli ochotni vzdát už jedinou získaných sociálních výhodů a „lidských práv“, která jim politicky postupně nadělili?

Jsem plně přesvědčen o tom, že je tento model neudržitelný. A jeho změna je strukturálně podobný úkol, jako bylo zbavení se komunismu ve východní Evropě. Jsem si samozřejmě dobře vědom řady odlišností, nechci lacině porovnávat komunismus s dnešní evropskou realitou. Ale je to podobná otázka. Opakovaně říkám, že Evropa nepotřebuje parciální reformy, Evropa potřebuje systémovou změnu. Komunismus také musel ukázat, že je to cesta, která nikam nevede. Musela se dostávat na povrch jeho nejružnější úskalí. Myslím, že Evropanům začne neudržitelnost současného stavu docházet, až jejich zaostávání za většinou Asie začne být naprosto zřetelné. Lidé se začnou tázat, proč tomu tak je.

Impulz v podobě ekonomické krize z nedávných let podle vás nebyl dostatečně silný, aby si Evropané uvědomili, že je něco špatně?

Nebyl. Evropa je pořád ještě dostatečně bohatá na to, aby financovala Řecko, Kypr, Portugalsko, Irsko... Měla by potíže se Španělskem a Itálií. Nikdy nezapomenu na den 9. května 2010, kdy vypukla řecká krize. Noc předtím se řešilo, jestli má Evropa Řecko pomoci, ač to veškeré evropské legislativní prvky zakazují. Druhý den ráno jsem se v Moskvě na slavnostní vojenské přehlídce u příležitosti oslav 65. výročí konce druhé světové války potkal s kancléřkou Merkelovou, která tehdy řeckou krizi považovala za hrůzu. Říkal jsem jí: paní kancléřko, vždyť ta částka 110 miliard, kterou nabízíte, to je zhruba tolik, kolik činí

vnitroněmecký transfer ze západu na východ Německa každý rok za dvacet let od chvíle sjednocení. Takže to asi tolik smrtící položka nebude.

Čili Evropa na několik takovýchto jednorázových pomoci ještě peníze nějakou dobu mít bude. To lakování lehátek na první palubě Titaniku, když strojovna je už pod vodou, může ještě v Evropě chvíli přetrvávat.

Jaký je váš názor na bankovní unii, fiskální kompakt a další podobné snahy o léčbu Evropské unie? Je to ono lakování lehátek na Titaniku, o kterém mluvíte?

Není to jen lakování lehátek. Všechny tyto prvky směřují k prohlubování evropské integrace. Je to něco, co systém zabetonovává. Tato opatření budou pánové Schulzové nebo Junckerové ruku v ruce nerozdílně fanaticky podporovat. Takže je mimochodem vlastně jedno, kdo se stane novým „Barrosem“ (José Manuel Barroso, současný předseda Evropské komise, pozn. red.).

Jak hodnotíte současnou evropskou politiku české vlády? Asi nebudete souhlasit s tím, že například přistoupila k fiskálnímu kompaktu, chce podporovat i bankovní unii...

Naprosto nechápu absenci lidského uvažování dnešní vlády a do jisté míry i dnešního prezidenta a parlamentu, kteří nedělají nic jiného, než že demonstrativně popírají a negují všechno, co udělaly vlády, parlamenty a prezidenti předchozí. Považuji to skoro za dětinské chování. Přece by měli mít elementární respekt k zemi, kterou reprezentují, měli by mít zájem na udržování kontinuity. Toto boření všeho z minulosti, jen aby je někdo v Bruselu poplácal po zádech, mě děsí. Je to lidsky něco tak zbabělého, trapného a falešného, že se s tím v žádném případě nemůžu smířit. ■

NOVINKA

Záměrně plochá diskuse o ukrajinské krizi

Publikace č. 12/2014

institut
VÁCLAVA
KLAUSE

Institut Václava Klause nabízí sborník „**Záměrně plochá diskuse o ukrajinské krizi**“ (2014). Těžiště publikace tvoří základní text **Václava Klause** a **Jiřího Weigla** „Zabraňme zplošťování debaty o Ukrajině“. V dalších částech najde čtenář politické komentáře IVK k ukrajinské krizi a další články **Jiřího Weigla**, **Petra Hájka**, **Václava Vlka staršího** a **Tomáše Haase**. Publikaci doprovází krátké shrnutí.

70 stran, 50 Kč.

objednávky na:

www.cepin.cz, e-mail: cep@cepin.cz

OTÁZKA IVK

Co hodláte dělat proti uzákonění adopcí osobami stejného pohlaví?

Petr Fiala
předseda ODS

Nesouhlasím s uzákoněním adopcí osobami stejného pohlaví, a to z mnoha hodnotových a sociálně kulturních důvodů. Nejsem samozřejmě slepý k tomu, co se děje ve společnosti. Zním i argumenty těch, kteří prosazují adopci v případech, že spolu žijí partneři stejného pohlaví, z nichž jeden má dítě z předcházejícího vztahu. Je jasné, že zde lze najít několik příkladů, kdy se může dítě vyrůstající v takovémto prostředí dostat do složité situace v případě úmrtí svého rodiče. Nicméně tyto případy lze řešit jinými způsoby, než jaké nám vytrvale navrhuji ti, kteří chtějí postavit soužití osob stejného pohlaví na úroveň manželství se všemi důsledky, které to má.

Současná tolerance společnosti k soužití homosexuálních a lesbických párů umožňuje využívání různých jiných právních nástrojů, které oba partnery, popř. jejich majetek, dostatečným způsobem chrání. Není žádný důvod, proč bychom svazky tohoto typu měli stavět do stejné pozice jako tradiční manželství a měli vytvářet dojem, že se jedná o rodiny. Není tomu tak a z mnoha důvodů, z nichž např. biologické jsou velmi podstatné, tomu tak nikdy nebude.

Naše společnost přece nemůže považovat za žádoucí, aby děti vyrůstaly v prostředí, které vytvářejí partneři stejného pohlaví. Takové rozhodnutí by šlo daleko nad rámec respektu k svobodě jednotlivce, protože v tomto případě musíme zvažovat jak ochranu dítěte a jeho zájmů, tak i sociální dopady takového kroku. Argument, že život může vzniknout pouze z heterosexuálního svazku, není v této souvislosti nepodstatný. Naše společnost by místo uvažování o adopci osobami stejného pohlaví měla naopak co nejvíce chránit institut rodiny, posilovat jeho jedinečnost, vytvářet dobré podmínky pro rodinný život a neoslabovat rodinu v jejím zásadním významu pro jednotlivce a společnost.

Ladislav Ják
Institut Václava Klause

Co proti adopcím homosexuálními páry budu dělat já? Ne o mnoho víc, než dělám dodnes: psát, mluvit, argumentovat, pře-

svědčovat. Ale spíše bych měl za sebe říci, proč podle mého názoru je třeba se těmto nápadům postavit.

Myšlenka nějakým způsobem vytknout do právního řádu speciální právo pro homosexuály na adopci dětí je postavena na dvou zásadních omylech (kromě absence hodnotových základů, ale ty nelze přesvědčováním nikomu oktrojovat). Prvním je, že problematika adopcí spadá do jakéhosi okruhu přirozených nároků dospělých osob, druhým je představa, že kdesi v sirotčincích strádají houfy bezprizorních dětí, pro které je každá péče lepší než ta, které se jim dostává nyní.

Ne, žádné právo adoptovat dítě neexistuje a existovat nesmí. Ani pro heterosexuály. Dítě není hračkou, na kterou lze vznášet nějaký nárok, a pokud tomuto nároku není vyhověno, je prý dotyčný dospělý o svůj nárok diskriminačně okraden. Stát má u dětí, které jsou vlivem mnoha okolností svěřeny do jeho péče, za povinnost sledovat jen a pouze jejich zájem. Nedostal ve svěřených dětech materiál sloužící k ukojení tužeb žadatelů o adopci. Stát, který rozhoduje o svěření dítěte do péče, smí přihlížet pouze k jeho zájmu, nikdy ne k zájmu žadatelů.

**Žádné právo adoptovat dítě
neexistuje a existovat nesmí.
Ani pro heterosexuály.**

Proces adopcí není žádnou samoobsluhou nebo koloniálem, kam lze přijít a zeptat se: nemáte nějaké pěkné děčko, mně je doma smutno... A stát řekne: jojo, podívám se do skladu, něco se tam najde. Tady máme pěkný kousek, chcete ho zabalit? A za dveřmi krámkou stojí homosexuálové, kterým je vstup odepřen. Ne, tak to není a nesmí být, to je představa zcela scestná.

Stát je povinen zvažovat, zda je adopce v zájmu dítěte, a má právo prověřit, zda případný budoucí rodičovský pár skýtá záruky, že zájem dítěte nebude ohrožen. Stát nemá nástroje, jak vidět do lidí a prolustrovat dispozice každého páru do nejmenších detailů. Musí být ale povinen zvažovat všechny zjiřitelné okolnosti, které mohou výchovu ovlivnit nebo pro ni přinést jakákoli rizika. Bojovníci za nárok homosexuálů adoptovat děti vlastně nebojují za žádná práva, ale za to, aby stát nesměl přihlížet mezi mnoha jinými okolnostmi k tomu, že „pár“ je tvořen osobami stejného pohlaví, protože by je tím diskriminoval.

A proč by k tomu stát (a příslušní odborníci státem pověřeni) přihlížet neměl jako

k čemukoli jinému? Kterou okolnost odborníkům ještě zakážeme zkoumat, aby se to nedotklo citů žadatele? Státu v tomto smyslu nesmíme zakazovat vůbec nic. Pokud dotyčný odborník shledá, že rizikovým faktorem je třeba kouření nebo jistá tělesná indispozice, není žádným projevem diskriminace, když k těmto věcem přihlédne, je to pouze projev snahy zvážit vše, co může mít vliv na péči o svěřované dítě.

**Bojovníci za nárok homosexuálů
adoptovat děti vlastně nebojují
za žádná práva, ale za to, aby stát
nesměl přihlížet mezi mnoha jinými
okolnostmi k tomu, že „pár“ je tvořen
osobami stejného pohlaví,**

Mýtus o přeplněných nevyhovujících sirotčincích je také zcela mimo realitu. Kojeňecké ústavy a další zařízení tohoto typu jsou u nás na světové úrovni. A rozhodně se v nich nenacházejí tisíce právně volných dětí, pro které nelze najít ochotné pečovatele. Je to přesně naopak. Tisíce párů čekají, zda se nenaskytne v těchto zařízeních k adopci volné dítě, a často čekají marně. Já jsem čekal tři roky, vím, o čem mluvím. V ústavech péče je o děti velmi dobře postaráno a je tam navíc nemnoho dětí. Je třeba proto velmi poctivě zvážit, zda a komu je svěřit, ne že je třeba udat je komukoli, jen aby „netrpěly v sirotčinci“. Ostatně velká část dětí v ústavech ani není tzv. právně volná, to znamená, že trvají rodičovská práva biologických rodičů.

Cynicky řečeno, poptávka po dětech převyšuje nabídku, nikoli naopak. I to je důvodem, proč je třeba žadatele o adopci prověřovat co nejdůkladněji a rozhodně nelze si zakazovat zkoumat některé okolnosti, které mohou péči o svěřené dítě ovlivnit.

Michal Semín
předseda Akce D.O.S.T.

Na nebezpečí, spjatá se společenskou legitimizací agendy homosexualismu, poukazují již dlouho. Veřejně jsem vystupoval již proti registrovanému partnerství, mj. proto, že bylo na základě zahraničních zkušeností zřejmé, že jen pár let po uzákonění „homosňatků“ budou vzneseny další požadavky, včetně nároku na adopci dětí páry stejnopohlavními páry. ▶

V tomto případě již nejde jen o posuzování mravních, společenských a právních aspektů poměru dvou dospělých lidí, sociálnímu inženýrství postmoderní levice tu mají být vydány na pospas ti nejbezbrannější z nás, děti. A zavedení organizace na ochranu „dětských práv“ mlčí, jakoby tím dávaly najevo, že jim více než o děti šlo vždy spíše o nahrazení přirozené, hierarchicky uspořádané rodiny volným souborem jedinců, neschopným zachovat hodnotovou kontinuitu s předchozími generacemi.

Každé léto protestuje Akce D.O.S.T. proti politické podpoře pražského magistrátu karnevalu Prague Pride, v jehož rámci se nově organizují i o své společenské uznání se ucházející pedofilové. Na snahu ministra Jiří Diensbiera a jeho poslaneckých spojenců legalizovat adopci dětí stejnopohlavními budeme reagovat rozsáhlejším dopisem, určeným všem zákonodárcům, v němž podrobně rozebereme hlavní rizika „homoadopcí“. Budeme rovněž usilovat o zrušení funkce ministra pro lidská práva a rovné příležitosti, neboť jeho úřad je ze své podstaty zaměřen k provádění sociálních experimentů, jejichž dopady na děti, mládež, rodiny a celou společnost se mohou ukázat jako značně škodlivé a současně jen obtížně napravitelné.

Petr Jurčík
předseda Mladých
křesťanských demokratů

Uzákonění adopcí je samozřejmě něco, s čím Mladí křesťanští demokraté zásadně nesouhlasí. Bohužel se ukázalo to, před

čím jsme varovali – zdánlivě nevinné registrované partnerství je jen prvním krokem na cestě k postupnému vnucování nových vzorů chování.

Protože jsme přesvědčeni, že místo podobných výstřelků z dílny nové levice potřebujeme především maximální podporu tradiční rodiny (mít dnes rodinu s více dětmi skutečně není legrace). Pořádáme již od roku 2010 Pochod pro rodinu jako protiváhu Gay Pride. Stejně tak i v řadě našich vzdělávacích aktivit se snažíme čelit vzrůstajícímu tlaku na homosexualizaci společnosti.

Co se ale týká aktuální situace, jediné, co jako mládežnická politická organizace můžeme udělat, je tlak na naši domovskou stranu KDU-ČSL, aby dostala očekávání svých voličů a postavila tuto otázku (stejně jako případný jakýkoliv další negativní posun v oblasti morálně-etické) coby záležitost dalšího setrvání ve vládní koalici.

Petr Hájek
šéfredaktor protiproud.cz

Nejen hodlám, ale již dlouho dělám. Byl jsem třeba v ostré televizní diskusi vysvětlovat, o co jde. Píšu o tom na svém webovém časopise Protiproud. Dělán přednášky, účastním se každoročních demonstrací.

Potkávám se při tom se „sestavou“ stále se opakujících tváří odpůrců – „pokrokových“ politiků a novinářů. Protože usilovat

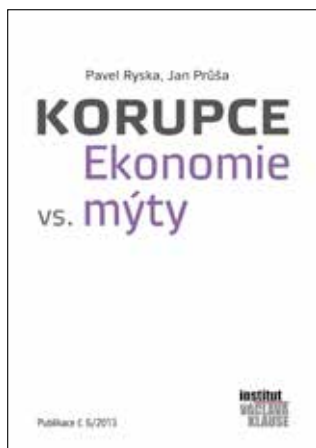
o něco tak přirozeného, jako že dítě, které se nemůže ze spojení stejnopohlavních dvojic narodit, by nemělo být vystaveno ani přírodě odporující výchově takových „párů“ – je pokládáno za „tmářství a reaktivní zpátečnictví“. Nikoli náhodou jsou to pojmy z bolševického slovníku. Protože tento problém sám je z téhož ideového rámce.

Zatímco i osamělé zvíře patří podle „moderního pojetí“ samo sobě, dítě opět – a stále více – patří státu. Radikální socialismus Evropské unie již v mnohém překonává a do důsledků přivádí ideová schémata starého bolševismu. Pouze je barví inovovanou terminologií a prosazuje přes jiná politická seskupení. Homosexualismus patří k těm neúspěšnějším. Bolševici si vždycky uvědomovali, že indoktrinace dětí je základem budoucí stability totalitního státu. Ti současní v tom pokračují.

Je příznačné, že v prvních řadách tohoto „pochodu smrti“ jdou ti, kteří se ještě nedávno vydávali za pravičáky: ODS a TOP 09. Mnozí z nich si opravdu myslí, že „o nic nejde“, že je lepší, když dítě žije a vyrůstá v „rodině milujících homosexuálů“ – a už vůbec nevnímají, že sám pojem rodina je od slova rodit – což oni nemohou.

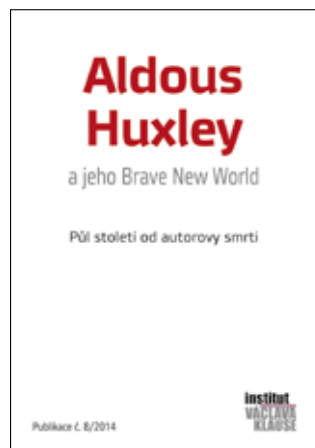
Pro většinovou veřejnost to není zásadní konfliktní téma – protože hlavní média v tomto směru soustavně působí. Nelze tedy efektivně udělat vůbec nic. Dělat však ano. Kapky odporu musí dále padat do temného moře civilizační dekadence Západu, bez ohledu na jejich zdánlivou bezvýznamnost. I z malých semínek mohou vyrůst velké stromy. Snažím se je sít. ■

NABÍZÍME

Institut Václava Klause nabízí knihu **Pavla Rysky a Jana Průši „Korupce – ekonomie vs. mýty“** (2013). Kniha se ptá, co je korupce, čím se liší korupce v soukromém a veřejném sektoru, jak bojovat či nebojovat s korupcí. Diskutuje dobývání rent v politice, dotýká se i měření korupce a nahlíží na korupci z pohledu behaviorální ekonomie a psychologie. Vzrušující publikace, která by neměla chybět v knihovně žádného ekonoma, novináře, ani zájemce o veřejné dění.

102 stran, 100 Kč.

Institut Václava Klause nabízí sborník **„Aldous Huxley a jeho Brave New World – 50 let od autorovy smrti“**, do něhož přispěli **Miloš Calda, Jiří Svoboda, Ladislav Nagy a Václav Klaus**. V přílohách jsou výňatky z díla Aldouse Huxleyho – první kapitola knihy „Konec civilizace, aneb krásný nový svět“ a dvě kapitoly z „Brave New World Revisited“ pojednávající o propagandě v demokracii a diktatuře. Předmluvu napsal **Václav Klaus**.

80 stran, 100 Kč.

objednávky na: www.cepin.cz, e-mail: cep@cepin.cz

ZÁPIS Z PÁTÝCH ROZMLUV NA HANSPAUŁCE

Je míra indoktrinace našich dětí v dnešních školách menší nebo větší než v pozdním komunismu?

Václav Klaus

Ve středu 19. března 2014 se v prostorách IVK konaly již páté „Rozmluvy na Hanspaulce“. Věnovali jsme se – za účasti zhruba dvaceti diskutujících – tématice našeho školství z jednoho specifického úhlu, který je uveden v nadpisu těchto Rozmluv: zda míra indoktrinace dětí ve školách je dnes větší nebo menší, než byla v éře pozdního komunismu. Zdůrazňuji pozdního, tedy do značné míry vyčpělého a evidentně žádným silným nábojem neoplývajícího, komunismu. V žádném případě nám nešlo o debatu našeho školství v děsivých 50. letech, kdy byl komunismus velmi „nevyčpělý“.

V průběhu diskuse jsme velmi rychle pochopili, že bylo zúžení tématu sice naprosto nezbytné a jistým způsobem naši diskusi užitečným způsobem strukturovalo, ale nemohli jsme se vyhnout obecnější debatě o našem školství vůbec a nakonec i debatě o celé naší společnosti. Naše školství nežije ve vzduchoprázdnu, nejen děti ve školách, ale i společnost jako celek je předmětem mimořádně silné indoktrinace. Témata, jako je genderová rovnost, výchova k planetárnímu vědomí, výchova k evropanství, výchova k „zelenému“ vidění světa, atd., zásadním způsobem ovlivňují nejen děti, ale i jejich rodiče.

Jeden z účastníků Rozmluv, ředitel mimopražského gymnázia, vyslovil velmi významnou tezi, že na rozdíl od minulosti učitelé už nemají dostatečné spojení v rodičích a prarodičích, o které by se mohli opírat, což je mimořádně varovné. Děti jsou nicméně náchylnější k rafinovaně provozované indoktrinaci (která, jak chceme zdůraznit, je něco úplně jiného než výchova) než dospělí. Jen jeden z účastníků debaty prezentoval názor, že mladí lidé byli a jsou imunní vůči všem formám indoktrinace (to je asi stejné, jako když někdo sebevědomě říká, že na něj nepůsobí reklama!). Většinový názor byl zcela opačný, děti jsou vůči této indoktrinaci daleko bezbrannější.

Dominantním názorem byl pocit eroze, rozkladu a destrukce českého vzdělávacího systému. Diskutující to vidí v celé řadě symptomů (které jsou součástí obecnějšího rozkladu institucí širších – státu i rodiny). Prvním z nich je opouštění tradičního, osvědčeného modelu českého (v mnoha

aspektech středoevropského) vzdělávacího systému a jak řekl jeden z účastníků, „neustálé koukání se do zahraničí“ jako návod toho, co máme dělat. Opakovaně byla připomínána snižující se náročnost našich škol, což rozšiřuje prostor pro „měkká“, doktrinální témata. Převažuje záměr „nepřetěžovat děti“, hlavně s nimi diskutovat, nechť na nich moc studia a domácích úkolů a ponechávat jim co nejvíce volného času (dodal bych na sledování Facebooku). Hlavně, aby bylo co nejméně nezáživného vzdělávání a co nejvíce zábavy.

Trápí nás dlouhodobý tlak na odklon od „klasického vzdělávání k utváření nového člověka“ podle ideálu dnes dominujícího evropského politicky korektního, navýsost levicového, progresivistického uvažování. Nejprve se nám líbil cíl „zafixovat hodnotově neutrální vzdělávací systém“, ale uvědomili jsme si, že vzdělávání ve vzduchoprázdnu není možné. Výzva k hodnotově neutrálnímu školství je na první pohled pěkná a láká, ale hodnot, na kterých stojí naše západní (a evropská) civilizace, se nesmíme vzdát. Účastníci diskuse měli pocit, že se jich naše společnost (v souladu s evropskými trendy) vzdává. Slova jako „genderová korektnost učebnic“ (z materiálu našeho Ministerstva školství ze září 2013) v drtivé většině rodičů – zdá se – nezbuzují takový šok a nesouhlas jako u účastníků naší včerejší diskuse.

Jak řekl jeden z diskutujících, „naše školství většinou reaguje jen na menšinové zájmy a názory“, neboli, většinový názor absentuje. Je to způsobeno i tím, že se tímto tématem nezabývají (a od roku 1989 nikdy nezabývaly) naše hlavní politické strany, role ministra školství byla vždy podceňena (mířilo to i na mne, příznával jsem, že jsem za dlouhá léta ve funkci předsedy vlády žádného kvalitního ministra školství nenašel). Nechtěli jsme sice mluvit o detailech, ale řada diskutujících zevnitř školství jako obří problém zdůrazňovala specificky školské věci, jako jsou rámcové vzdělávací programy (RVP), záměr kariérního řádu učitelů, úlohu a kvalitu pedagogických fakult, atd., ale o tom naše debata primárně nebyla.

Při debatě o relativní míře indoktrinace bylo připomínáno, abychom nepodceňovali indoktrinaci 80. let. To bylo zdůrazňováno zejména těmi, kteří tato léta prožili ještě jako studenti nebo jako začínající pedagogové. Moje generace měla už v těchto věcech dávno jasno a měla pocit, že komunismu už nikdo nevěří. To je nepochybně k hlubší diskusi, na jiném fóru. Převažoval názor, že je dnešní indoktrinace větší než tehdy. V 80. letech byla vyprázdněná a ne-

presvědčivá, dnes daleko více než tehdy přichází „od zapálených jednotlivců zdola“. Tím se dostávám k elementárnímu členění na indoktrinaci shora a indoktrinaci zdola. I když bylo připomínáno, že je to složitější, přesto se toto rozlišení zdá užitečné.

Za *indoktrinaci shora* považujeme oficiální dokumenty (a každodenní politiku) Ministerstva školství i obecnou politiku vlády, která bez sebemenších výhrad přijímá a prosazuje názory a postoje přicházející z Bruselu. Za mimořádně nebezpečné bylo považováno nepřetržitě šířené přesvědčení, že „českému vzdělání pomohou jen evropské fondy“, neboť tyto evropské fondy jsou spojeny s naprosto nevyhnutelnou indoktrinací politicky korektními evropskými tématy současnosti. Za *indoktrinaci zdola* (či možná z boku) považujeme aktivity nejrůznějších NGO, které s mimořádnou intenzitou – jak na svých vlastních zkušenostech dokumentovala řada přítomných ředitelů škol – dnes a denně vystupují ve školách s propagací jistých ideových doktrín, nikoli standardního vzdělávání, často za peníze našeho státu či za evropské fondy. Za velmi nebezpečné bylo považováno masové bujení nových měkkých oborů na našich vysokých školách, které fakticky znamenají „průmysl na výrobu budoucích aktivistů“. Za mimořádně negativní bylo považováno působení Strany zelených, která má neutuchající vliv, i když už dávno ve vládě a v parlamentu není. Dělení na indoktrinaci shora a zdola má své neostré hranice, nesmíme zapomínat na narůstající „privatizaci veřejné moci různými neziskovými organizacemi“, což je jedním z nešťastných trendů dnešní doby.

Mohl-li bych to shrnout, převažoval názor, že je trend zhoršující – méně výchovy a vzdělávání, ale více indoktrinace. Nikoli jako menšinový zazněl názor, že dnešek je zatím pouze „šimrání“, že všechno naznačuje, že velmi brzy „přituhne, že ve jménu pokroku žádná legrace nebude“. Spolu s tím, jak bude více a více zahrňovat evropský projekt a evropská ekonomika, bude i v tomto ohledu přituhovat. Soubor o naše školství je – ač si to drtivá většina lidí (zejména rodičů) vůbec neuvědomuje – „jednou z hlavních bitev současnosti, v níž se vede tichá válka o budoucnost mladé generace“. Tento boj o školství, ale i o rodinu, je politickým zápasem par excellence, ale jako politický u nás – na rozdíl od jiných zemí – veden není. Je to zatím jen jednostranné tažení bez důsledné obrany těch z nás, kteří to vidíme úplně jinak. Právě proto jsme zorganizovali tyto Rozmluvy.

Václav Klaus, 20. března 2014.